

БІЛОУС Л. Б., доктор філософії

ГО «Енергоефективна Слобожанщина» (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЛОКАЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ПОСТВОЄННОГО ЧАСУ

Початок активної фази війни виявив залежність країн Європи та світу від російських енергоносіїв. Повномасштабне вторгнення спонукає країни ЄС знизити споживання російських енергоносіїв. Загалом Європейські країни мають у своїй структурі майже 40 % природного газу з Росії. Деякі держави повністю залежні від російського газу [1]. Так, Німеччина мала у своїй сировинній структурі більше половини природного газу та вугілля і третину сирої нафти. Наразі Німеччина планує до 2030 року повністю відмовитися від вугілля та отримувати 80 % електроенергії з відновлюваних джерел енергії [2]. Наразі ЕС звертається до інших країн-експортерів природного газу для альтернативи російській сировині. Серед таких країн: США, Норвегія, Катар, Азербайджан, Алжир, Єгипет, Туреччина, Японія и Південна Корея [3, 4] (рис. 1).

Така потреба у заміні постачальника енергоносіїв відображається й на попиті на відновлювальні джерела енергії та впливає на зростання цін. Війна збільшила й без того високу напругу на ціновому ринку відновлювальних джерел енергії. Така ситуація вірогідно підвищить інтерес до таких дорогих технологій, як біопаливо та зелений водень. Вископне паливо наразі є дорогим та ненадійним джерелом енергії. Спираючись на глобальні тенденції, інтерес до технологічних рішень з відновлювальної енергетики зберігається на тому ж рівні. Тому попит на відновлювальні джерела енергії зростатиме, попри те, що пропозиція наразі не може задовольнити його у повній мірі [5].

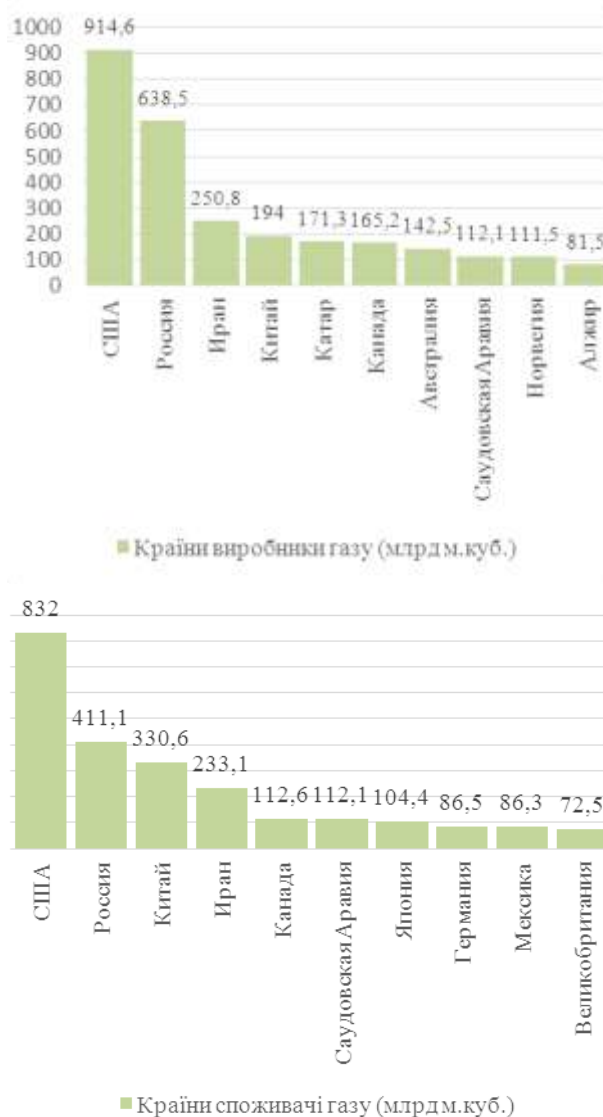

Рис. 1. Топ 10 виробників та споживачів природного газу
(станом на 2020 рік) [4]

Вищезазначене підтверджує, що глобальний тренд до використання відновлювальних джерел енергії зберігається. Перехід від викопних палив до відновлювальних джерел буде прискорено та продовжено [6].

У роботі [7] було проведено аналіз економічного середовища, його готовність сприймати та просувати енергоефективні технології. За результатами проведеного дослідження було виявлено опір зовнішнього середовища новим енергоефективним технологіям, яке було у подальшому

класифіковано як бар'єри енергоефективності для України [8]. Проведений аналіз уможливив визначення шляхів мінімізації бар'єрів для підвищення продуктивності енерготехнологій. У процесі дослідження проблеми розвитку інфраструктури стали основними перешкодами на шляху ефективного впровадження енергоефективних технологій [9]. Воєнні дії по всій території країни лише загострили цю проблему. Відмовившись від російських енергоносіїв Україна стала на шлях енергонезалежності, що поставило її у більш вигідну позицію порівняно з країнами Європи.

Першочерговим завданням після закінчення воєнних дій для України буде відбудова знищеної інфраструктури на рівні, що є відповідним та достатнім для впровадження енергоефективних технологій. Також необхідним є доведення інфраструктури країни до відповідного рівня в цілому. Досягнення достатнього рівня розвитку інфраструктури, уможливорює енергоефективний розвиток локальних територій.

ЛІТЕРАТУРА

1. What is LNG and can it fill the energy gap left by Russian oil and gas? URL : <https://www.euronews.com/green/2022/03/11/what-is-lng-and-can-it-fill-the-energy-gap-left-by-russian-oil-and-gas>
2. How the Ukraine war is accelerating Germany's renewable energy transition. URL : <https://www.nationalgeographic.com/environment/article/how-the-ukraine-war-is-accelerating-germanys-renewable-energy-transition>
3. EU will slash imports of Russian gas by two thirds by 2023. URL : <https://www.euronews.com/my-europe/2022/03/08/eu-will-slash-imports-of-russian-gas-by-two-thirds-by-2023>
4. Natural Gas by Country 2022. URL : <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/natural-gas-by-country>
5. Renewable energy prices soar as Ukraine war is the 'last straw' for the sector. URL : <https://www.euronews.com/green/2022/04/13/renewable-energy-prices-soar-as-ukraine-war-is-the-last-straw-for-the-sector>
6. Robison R., Skjølsvold T.M., Lehne J., Judson E., Pechancová V., Foulds C., Bilous L., Büscher C., Carrus G., Darby S., Demirbağ-Kaplan M., Douzou S., Drevenšek M., Frantál B., Guimarães Pereira A., Hargreaves T., Karvonen A., Katzeff C., Kola-Bezka M., Laakso S., Lettmayer G., March H., Parag Y., Renstroem S., Sáfián F., Swora M., Tjørring L., van der Werff E., van Vliet B., Wallenborn G., Wolsink M. and Wyckmans A. 2020. 100

Social Sciences and Humanities priority research questions for smart consumption in Horizon Europe. Cambridge: Energy-SHIFTS.

7. Bilous L. Determination of energy efficiency barriers taxonomy in socio-economic model of Ukraine. *Technology audit and production reserves*. 2020. Vol 3, No. 4(53). P. 14–21.
8. Bilous L. Evaluation of the feasibility of implementing innovative energy efficient technologies on the way of economic development of the region. *EUREKA: Social and Humanities*. 2020. No. 4 (28). P. 15–24.
9. Bilous L. Minimization of energy efficiency barriers in the context of optimization of management decisions in the process of sustainable development. *Technology Audit and Production Reserves*. 2021. Vol. 3, No 4. P. 22–27.